

Projekt opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady uproszczającej procedury dotyczące podawania i publikowania informacji w dziedzinie weterynarii i zootechniki oraz zmieniającej dyrektywy 64/432/EWG, 77/504/EWG, 88/407/EWG, 88/661/EWG, 89/361/EWG, 89/556/EWG, 90/427/EWG, 90/428/EWG, 90/429/EWG, 90/539/EWG, 91/68/EWG, 92/35/EWG, 92/65/EWG, 92/66/EWG, 92/119/EWG, 94/28/WE, 2000/75/WE, decyzję 2000/258/WE i dyrektywy 2001/89/WE, 2002/60/WE oraz 2005/94/WE

COM(2008) 120 wersja ostateczna — 2008/0046 (CNS)

(2008/C 224/19)

Dnia 11 kwietnia 2008 r. Rada, działając na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Rady uproszczającej procedury dotyczące podawania i publikowania informacji w dziedzinie weterynarii i zootechniki oraz zmieniającej dyrektywy 64/432/EWG, 77/504/EWG, 88/407/EWG, 88/661/EWG, 89/361/EWG, 89/556/EWG, 90/427/EWG, 90/428/EWG, 90/429/EWG, 90/539/EWG, 91/68/EWG, 92/35/EWG, 92/65/EWG, 92/66/EWG, 92/119/EWG, 94/28/WE, 2000/75/WE, decyzję 2000/258/WE i dyrektywy 2001/89/WE, 2002/60/WE oraz 2005/94/WE

Dnia 21 kwietnia 2008 r. Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego powierzyło przygotowanie opinii w tej sprawie Sekcji Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego.

Mając na względzie pilny charakter prac, na 445. sesji plenarnej w dniach 28 i 29 maja 2008 r. (posiedzenie z 29 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył Leifa Erlanda NIELSENA na sprawozdawcę generalnego oraz przyjął jednogłośnie następującą opinię:

1. Wnioski

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny uznaje stwierdzoną przez Komisję konieczność harmonizacji i uproszczenia procedur dotyczących podawania i publikowania informacji w dziedzinie weterynarii i zootechniki. Obowiązujące zasady sporządzania wykazów, aktualizacji, przekazywania i publikacji informacji powinny zatem zostać zmienione możliwie najszybciej.

1.2 W gestii państw członkowskich powinno nadal pozostawać sporządzanie wykazów zawierających informacje oraz udostępnianie ich pozostałym państwom członkowskim i podawanie do wiadomości publicznej. Harmonizacja i uproszczenie powinny być przeprowadzone według procedury regulacyjnej, a w trosce o jasność i spójność nowa procedura powinna obowiązywać również w dziedzinie zootechniki.

1.3 Rozwiązania proponowane we wniosku Komisji są jednakże niepotrzebnie skomplikowane i zbiurokratyzowane. Założone uproszczenie i harmonizację można by przeprowadzić szybciej i prościej, gdyby bezpośrednio ustanowić podstawę prawną i nadać Komisji kompetencje do dokonania uproszczenia i harmonizacji we współpracy z państwami członkowskimi, z zastosowaniem procedury regulacyjnej. Cel wniosku można by wtedy osiągnąć zarówno szybciej, jak i w sposób bardziej bezpośredni, tak aby szybko wdrożyć procedury dotyczące sporządzania, aktualizacji, przekazywania i publikowania informacji Ponadto informacje publikowane na stronach internetowych państw członkowskich powinny być łatwiej dostępne i zrozumiałe dla wszystkich.

1.4 Jest to tym bardziej istotne, że powszechnie wyrażane jest życzenie, aby prawodawstwo UE było prostsze i bardziej przejrzyste. Sama Komisja ogłosiła zamiar opracowania wspólnych ram prawnych w dziedzinie weterynarii w związku z nową

strategią w zakresie zdrowia zwierząt, która przewiduje połączenie wszystkich przepisów dotyczących dziedziny weterynarii i zootechniki w jeden akt prawny. Jeżeli dyrektywa zostanie przyjęta i będzie wdrażana w obecnie zaproponowanej formie, połączenie aktów prawnych we wspólne ramy za kilka lat spowoduje konieczność ponownego zajęcia się całym zagadnieniem. Niezbędne będą także ponowne czasochłonne zmiany ustawodawstwa i praktyki administracyjnej w państwach członkowskich.

1.5 Ponadto należy w związku z tym jak najszybciej sprecyzować procedury zatwierdzania miejsc gromadzenia zwierząt oraz aktualizacji informacji o zatwierdzonych miejscach. To samo dotyczy wymogów, które muszą spełniać krajowe laboratoria referencyjne.

2. Kontekst

2.1 Przewóz żywych zwierząt i materiału hodowlanego w ramach UE wymaga zatwierdzenia i kontroli zajmujących się tym instytucji, zakładów i organizacji hodowców (zwanymi dalej „odnośnymi podmiotami”) (¹). Ogromne znaczenie ma przy tym

(¹) Należą do nich m. in.:

- laboratoria państwowe wykonujące określone zadania związane z niebezpiecznymi, zakaźnymi chorobami zwierząt hodowlanych (nadzór, metody analizy, gotowość do reagowania w nagłych przypadkach, stosowanie odczynników, testowanie szczepionek itp.),
- centra pozyskiwania nasienia bydła i trzody chlewnej, centra przechowywania nasienia, banki nasienia, zespoły pozyskiwania lub wytwarzania zarodków,
- organizacje i stowarzyszenia hodowców oficjalnie zatwierdzone w państwach członkowskich do prowadzenia lub zakładania ksiąg hodowlanych,
- wszystkie rodzaje zatwierdzonych miejsc gromadzenia bydła, świń, kóz i owiec, zakłady hodowli drobiu,
- zatwierdzeni pośrednicy i zarejestrowane zakłady wykorzystywane w ich działalności.

zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i zapobieganie ryzyku rozprzestrzenienia się zakaźnych chorób zwierząt hodowlanych. Dlatego odnośne podmioty muszą spełniać szereg warunków i być zatwierdzone przez państwa członkowskie do handlu wewnątrzspółnotowego żywymi zwierzętami i materiałem hodowlanym, w tym także zwierzęcym materiałem genetycznym, takim jak nasienie i zarodki.

2.2 Prawodawstwo wspólnotowe w dziedzinie weterynarii powstawało sukcesywnie. Z biegiem lat przyjęto znaczną ilość aktów prawnych. W związku z tym w państwach członkowskich obowiązują różne procedury rejestracji odnośnych podmiotów oraz sporządzania wykazów, aktualizacji, przekazywania i publikacji informacji ich dotyczących. Utrudnia to władzom krajowym, organizacjom i zakładom praktyczne wykorzystanie tych informacji. W niektórych przypadkach brakuje podstawy prawnej do sporządzania odpowiednich sprawozdań.

2.3 Celem wniosku jest harmonizacja i uproszczenie obecnych przepisów zgodnie z procedurą regulacyjną⁽²⁾. Przyniesie to ułatwienia administracyjne, ponieważ zasady rejestracji, sporządzania, aktualizacji, przekazywania i publikacji wykazów będą bardziej usystematyzowane, spójne i jednolite. Z formalnego punktu widzenia konieczna jest zmiana 20 dyrektyw i jednej decyzji⁽³⁾. W trosce o jasność i spójność nowa procedura powinna, zdaniem Komisji, obowiązywać również w dziedzinie zootechniki, w odniesieniu do organizacji hodowców zatwierdzonych w państwach członkowskich do prowadzenia lub zakładania ksiąg hodowlanych, do handlu końmi przeznaczonymi do udziału w zawodach oraz do warunków udziału w takich zawodach.

2.4 Również podmioty w państwach trzecich eksportujące nasienie i zarodki do UE muszą spełnić szereg określonych warunków. Nadzór sprawują władze danego państwa trzeciego, w razie potrzeby przeprowadzane są wspólnotowe kontrole weterynaryjne. W przypadku, gdy informacje przedstawione przez państwo trzecie budzą wątpliwości, podejmuje się środki bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 97/78/WE. Dla zapewnienia spójności i przejrzystości procedura ta powinna zdaniem Komisji obowiązywać także władze zatwierdzone w krajach trzecich do prowadzenia księgi hodowlanej lub księgi stadnej zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym w dziedzinie zootechniki.

2.5 We wniosku Komisja proponuje, aby za sporządzanie i aktualizację wykazów krajowych laboratoriów referencyjnych i innych zatwierdzonych laboratoriów odpowiedzialne były państwa członkowskie, inaczej niż ma to miejsce obecnie. Natomiast Komisja odpowiadać będzie w dalszym ciągu za sporządzanie i publikowanie wykazów zatwierdzonych laboratoriów znajdujących się w krajach trzecich. W celu zapewnienia ciągłości w związku z testami serologicznymi w monitorowaniu

skuteczności szczepień przeciwko wścieklicznie⁽⁴⁾, Komisja proponuje przyjęcie środków przejściowych.

3. Uwagi ogólne

3.1 Wspólnotowe przepisy w dziedzinie weterynarii i zootechniki są niezwykle skomplikowane i obszerne. Wynika to ze złożoności i różnorodności kwestii związanych z chorobami zwierząt, konieczności zapewnienia właściwej profilaktyki i kontroli, a także z rozwoju prawodawstwa w tym zakresie, w trakcie którego sukcesywnie opracowywano poszczególne przepisy. Pojawianie i rozprzestrzenianie się zakaźnych chorób zwierząt hodowlanych może mieć doniosłe skutki gospodarcze i społeczne. Dlatego decydujące znaczenie ma takie opracowanie przepisów, aby można je było optymalnie wprowadzać w życie, a także nienaganne funkcjonowanie właściwych organów. Ryzyko chorób zakaźnych zwierząt wzrosło w skali całego świata, czego powodem jest ciągły wzrost liczby ludności, nacisk na zwiększanie produkcji zwierzęcej, intensyfikacja wymiany handlowej i stosunków międzynarodowych. Ponadto zmiany klimatu powodują inny rozkład geograficzny rozprzestrzeniania się chorób.

3.2 Zdaniem Komitetu niezaprzeczalnie istnieje konieczność jak najszybszego wdrożenia planowanego uproszczenia i harmonizacji przepisów dotyczących sporządzania, aktualizacji, przekazywania i publikowania informacji. Uważa jednak, że założony cel można osiągnąć szybciej i prościej, usuwając obecne przepisy dotyczące sporządzania i publikowania informacji z odnośnych aktów prawnych i zastępując je jednym aktem, który stanowiłby niezbędną podstawę prawną i nadawał Komisji kompetencje do jak najszybszego przeprowadzenia uproszczenia i harmonizacji z zastosowaniem procedury regulacyjnej. Efekt będzie ten sam, jednak przy takim rozwiązaniu unika się czasochłonnego wdrażania za pośrednictwem ustawodawstwa i praktyki administracyjnej państw członkowskich.

3.3 W swym obecnym brzmieniu wniosek Komisji zakłada bowiem włączenie nowych przepisów do wszystkich 21 aktów prawnych i opatrzenie ich licznymi odniesieniami do nowych przepisów, które z kolei będą odwoływały się do stosowania procedury regulacyjnej. Takie rozwiązanie wydaje się nadmiernie skomplikowane. Procedury będą bowiem wynikały najpierw z odniesień zawartych w każdym z 21 aktów prawnych, potem trzeba będzie jeszcze odczekać, aż 30 państw członkowskich EOG przyjmie przepisy wykonawcze, włączając je do swoich krajowych regulacji prawnych i administracyjnych. Dopiero wtedy Komisja będzie dysponowała koniecznymi uprawnieniami wykonawczymi i będzie można przystąpić do konkretnego opracowania wspólnych zasad z zastosowaniem procedury regulacyjnej.

3.4 Argument ten jest tym bardziej istotny, że powszechnie wyrażane jest życzenie, aby prawodawstwo było prostsze i bardziej przejrzyste. Sama Komisja zaproponowała opracowanie wspólnych ram prawnych w dziedzinie weterynarii w ramach nowej strategii w zakresie zdrowia zwierząt, która przewiduje

⁽²⁾ Procedurę regulacyjną określa art. 5 i 7 decyzji Rady (1999/468/WE) z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji.

⁽³⁾ Dyrektywy 64/432/EWG, 77/504/EWG, 88/407/EWG, 88/661/EWG, 89/361/EWG, 89/556/EWG, 90/427/EWG, 90/428/EWG, 90/429/EWG, 90/539/EWG, 91/68/EWG, 92/35/EWG, 92/65/EWG, 92/66/EWG, 92/119/EWG, 94/28/WE, 2000/75/WE, 2001/89/WE, 2002/60/WE, 2005/94/WE oraz decyzji 2000/258/WE

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (2000/258/WE) z dnia 20 marca 2000 r. określająca specjalny instytut odpowiedzialny za ustanawianie kryteriów niezbędnych do standaryzacji testów serologicznych w monitorowaniu skuteczności szczepień przeciwko wścieklicznie, m.in. testu, który może zastąpić stosowany obecnie test IF lub właściwe przepisy krajowe.

także połączenie wszystkich aktów prawnych dotyczących dziedziny weterynarii i zootechniki w jedne wspólne ramy ⁽³⁾. Szybciej i prościej byłoby bezpośrednio zastąpić istniejące przepisy koniecznymi uprawnieniami dla Komisji w postaci odpowiedniego aktu prawnego, tak aby prace mogły rozpocząć się jak najszybciej, zamiast konieczności czekania na implementację 21 aktów do prawa krajowego poszczególnych państw, która powodowałaby zwłokę i trudności administracyjne.

3.5 Komitet jest zatem zdania, że Rada i Komisja powinny wykorzystać możliwość, jaka pojawia się w związku z planowanym opracowaniem wspólnych ram prawnych w dziedzinie weterynarii i zootechniki. Jeżeli zaprzepaszczą tę szansę, wtedy w trakcie prac nad planowanym połączeniem aktów prawnych przepisy trzeba będzie znowu zrewidować, a to będzie oznaczało utrudnienia administracyjne dla państw członkowskich, które będą musiały ponownie dostosować swoje ustawodawstwo i praktykę administracyjną.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 We wniosku Komisja cały czas stosuje pojęcie „sporządzanie wykazów”, co wywołuje wrażenie, jakby pojęcie to zostało uzgodnione. Przedmiotem wniosku jest jednak sporządzanie wykazów, aktualizacja, przekazywanie i publikacja odpowiednich informacji oraz ustalenie modelu dla tych informacji w ramach procedury regulacyjnej.

4.2 Aby ułatwić dostęp do informacji za pośrednictwem stron internetowych państw członkowskich oraz aby informacje

te były powszechnie zrozumiałe, Komisja musi jak najszybciej przystąpić do wyjaśnienia kwestii technicznych oraz do opracowania modelu. Ponadto ważne jest, aby na stronach internetowych Komisji umieścić dobrze widoczny odnośnik kierujący do informacji sporządzanych i aktualizowanych przez państwa członkowskie. Jeżeli tak się nie stanie, istnieje niebezpieczeństwo, że państwa członkowskie nadal będą przedstawiały informacje w różnorodny sposób, a to bardzo utrudni praktyczne wykorzystanie ich przez oficjalne instytucje i inne zainteresowane strony.

4.3 Należy ponadto ściślej określić procedury zatwierdzania miejsc gromadzenia zwierząt oraz aktualizacji informacji o zatwierdzonych miejscach. Wątpliwości przy stosowaniu przepisów dotyczących wyładunku zwierząt przewożonych na duże odległości wynikają z niekompletnych informacji o odpowiednich miejscach gromadzenia. Przepisy często wprowadzają w błąd co do rodzaju i liczby zwierząt, które można umieścić w miejscach gromadzenia.

4.4 Brakuje uzasadnienia propozycji Komisji, aby przekazać państwom członkowskim zatwierdzanie laboratoriów referencyjnych. Komisja prawdopodobnie chce oszczędzić sobie w ten sposób pracy, a zobowiązanie państw członkowskich jest w tym przypadku celowe. Należy jednak jak najszybciej sprecyzować wymagania w stosunku do krajowych laboratoriów referencyjnych, m.in. pod kątem międzynarodowych norm dotyczących wyposażenia laboratoryjnego, zapewnienia jakości oraz metod.

Bruksela, 29 maja 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

⁽³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt (2007–2013) — „Lepiej zapobiegać niż leczyć”, COM (2007) 539 wersja ostateczna.